



APK 1934

Sisuu.

Kevade läheneb !	Ewald Lustberg
Lõpetajaile	Leon Tallenhoof
Aasta vahetusel	W. Freilmann
Suusatamas	Adolf Kessler
Püüid paremusele	L. Tallenhoof
Kodutalu	"L. Põhjala"
Kes on haritud inimene ?	E. Priskal
Billy ajab püüjuttu	"Billy"
Kroonikat	"Püüdja"

Kevade läheneb!

Kevade läheneb, rõõmusta meel,
Linnukesed laulavad, helise keel,
Metsad ja maad on lumest ju paljad,
Murud ja kaasikud kõik nü haljad.

Rõõmusta hing - kevade käes,
Helise rind - nooruse väes!

Kaunimaid lilli toob meile kaasa,
Mida meist ihkab iga mees.
Läheme lauldes üle aasa,
Nopime lilli, mis kasvavad ees.

Rõõmusta hing - kevade käes,
Helise rind - nooruse väes!

Õhtud on ilusad, õhk nü soe,
Igalpool tunda on kevade rõõm.
Kurblik süda, miks väbib sa mures
Mõttele, kuis on su püüded nü suured.

Nooruse ajal on heljuda ilus -
Kõdumaa puude ja põõsaste vilus!

Unusta ära kõik kurvemad päevad,
Mis sul müidis veel kurvemaks läevad.
Kasuta juhust, vast homme on hilja,
Ning see aeg ei kannna sul vilja.

Tunned, et oled sa üksinda jäetud -
Minewiku hõlma maha ehk maetud!

Süski sul ütlen: "käi julgelt sa eel,
Küllap süs mõnigi kohtleb teel!"
Kla ja öitse, kui kevade vili,
Naat, süs kannad ka hülgavaid ivi.

Kunas veel aeg - kui nooruse õnn -
Naeratab sul, kui ilusam kann.

Ronald Lustberg.

õpetajatele!

Seisame lahkumise eel. Mingi koorem lasub südamele, mingi raskus rõhub rinda. Oleme ju kaks talvet koos elanud, koos õppinud ja lobutsenud ja nüüd lahkumine. Teada oli see meil ammugi, et lahkume kevadel, kuid nüüd, kus see käes, tundub eotamatusena.

Nüüd lahkumisepäeval heidame pilgu minevikku, neis-
se kahte möödunud aastasse, mida veetnud siin Arka
põllutöökoolis. Teame, et olime kahe aasta eest süa lülles arad
esinemises ja võhikud õppimises, kuid rinnus kees noorustul.
Põhtigi tegime üleskohut töökava noorustule ohutusele. Meil
mõnigiord läksime ülimas rõõmutujus näkaugele, et küli
meid mitmetrüüsi pidurdada. See juhtus enamasti esimesel
aastal, kui olime alles tulnud süa ühisonda ülemasõnd-
liselt kokku, paljugi kaugelolevaist metsaolgaist. Esimese
aasta lõppedes oli paljude seas kõsinemisi märgata ja
teise aasta alul olid seda juba kõik. Maha olime jõudnud
suruda vallatu noorustule ja selle asemele istutada
töö ja õppimistahte. Ei olnud kustunud meist süski noorus-
tuli, kuid mõistsime seda teatud ajal pidurdada ja
juhtida kasulikuks tööks. Selgub ka see, et olime kahe aas-
ta jooksul palju õppinud: julgeme esineda, mõistame seltskond-
like kombeid ja teame talumajapidamises tarvilinevaid
tarkusi. Ei taha süski lõpetada õpingut selle kooriga, vaid
püüame ka edaspidi ammutada teadmisi, sealt kus
võimalik.

Süt minnes seame endile tulevikusihiks olla võimalust
mööda kodukülas seltskondlike töö korraldajaks ja
osalt ka hariduse levitajaks. Noorile püüame selgeks teha
nutsekooli mõtte, et võiksid kooli minna kõik, kel võimalus.
Kel pole võimalust, nendele kodukülas korraldada õppe-
ninge, reparaatõhtuid, vabrikõhtuid j. m. Püüame ka noori

õhutada seltskonnategelasiks ja maa elu edendajainks, et maahing kasvaks - tugewaks paisuks ja et põllumest ei peeta mõneks mustatööliseks, ega alamrahvaks, vaid samaväärseiks teisiga.

Seltskondlike töö korraldamisel ei taha jätta tahaplaanile me süski kodutalundit vaid viime süngi uuendused läbi võimaluse piires. Tahame muuta kodutalundid tasuaks ja nägusaks, siis ei tule kellelgi mõttesse üal põgeneda maalt. Maale muutus sellekäbi arm- saks ja linnalasedki igatseksid sel puhul maale. Püüame seda ja selle me ka saavutame. - Need teadmised ja algvõtted meil omandet koolist ja nende edaspidise arendamise teel loodame nükaugeli jõudvat.

Nii siis, me ei taha ellu astuda abipalujatena, vaid abipakkujatena, kelle meel arenenud asjalikuks mõtlemiseks ja käed kasvanud tilsedaks tööks.

Leon Tallenhof.

Aasta vahetusel.

Hiline talveõhtu, saabumas kesköö. Tõnane ei paugu täna, sest on ju vanaaasta öö ja ega temagi taha endast halba mälestust jätta, sellepärast on ta vägagi tagasihoidlik. Ainult kõle ja läbilõikav tuul - täisvallatust - ripub tegema liiga. Ta tormab üle lagedate lumega kaet väljade, ajades enda ees lund, tormab metsa, sarkitab puie lumitand onste kallal kust siis edasi lippab külla. Säräl ta koputab ja kobistab iga akna ja ukse taga, kolab katuse õlgede ja viilude vahel, wingub säräl läbilõikavalt, õudselts, nii et külma värinad jooksevad üle selja. Keem on oma teekonna lõpetanud ja kadunud silme eest metsa taha varjule. Ilm on pime, ainult lumi helgib valge vaibana maas, seda enam paistavad silma tumedal

taevavõlvil säravad tähed, mis nagu lugematuid silma-
kesed alla vastavad maa peale. Ligidal ja kaugel pais-
tavad majade valgustatud aknad.

Keset seda loodusejõudude mängu, täistuisanuid teel
sammub keskealine, tugevakaaruline mees. Tä samm, mis
siiani oli hoogne ja kiire, hakkab jääma aeglasemaks.
aeglasemaks. Tä hakkab väsima, jõud lõpeb. Kuid ees-
märk, mida ta püüab, seisab alles kaugel, sellepärast
korjab ta oma viimase jõu korraks ja rühkib visalt, järele-
jätmatult edasi, edasi teele poole, mis paistab kauguses,
ees. See on ta teenäitaja ning juht, missuguse ta ise
valineud sihile jõudmiseks. Tuli vilgub, nagu kutsudes,
meelitades, kaob vahetevahel ära, pöörab oma helendava
silma kõrvale, et viiru aja pärast ilmuda uuesti, kuid
juba lähemalt ja selgemalt. See tiivustab teekäijat, ta
surub mütsi kindlamini pähe, tõmbab palitu hõlmad,
mida tuul süü-säält kisub rebib, noomale enda ümber,
kohendab kompsu seljas ja astub jälle kürest edasi, terav
pilg suunitud kaugusest paistvasse tulle.

Sääel mõnekümne sammuni kaugusel paistab teelahkemel
kilomeetri post. Suades nimetatud kohale, seisatab, et vaa-
data, palju maad käidud, palju tal veel näia tuleb,
seda ei tea ta, sest tee on täiesti võõras ja tundmatu.

Kusagil lauldakse. Võõras kuulatab, kuid . . . nõrk
on jälle vaikne, ainult tuul sahistab lumel. Tähab
edasi minna, kuid uus tugevam tuulehoog toob endaga
sõnu, selgemalt kui varem. Tä kuulatab veel kord, juba
soreab ka sõnadestri aru. Mõttes tuletab neid meelde,
kuis nad veel helisuvad kõrvus, nii armsalt, meeldetuleta-
valt. Aeg kaob kiirelt, ligemale liigub. . . . Kuulatab
veel kord, hinge kinni pidades. Kuid asjata, sest peale
tuule mängimise pole midagi, mis segaks rahet. Tä toe-
tub raskelt teenäitaja postile ja süveneb mõtteisse. Talle

Suusatamas!

Suusatan - kõik vaikne, sajab lund,
Läänetaevas kustub violetne joon.
Ma suusatan, ei ole tähti ega kuud,
Haid kõikjal valitseb nahu, valge loon.
Kaugele jääb küla tuledega
Helkides kui kundi silmad öös,
Mis õrnalt kattub hinges soowidega,
Et täita sõidu sihti ees.

Ma seisatun ja toetun vastu puud.
Äkki tõuseb, kasvab torm.

Ei ole tähti ega kuud,
Hinges tuul vaid külma ja karm.

Mu ümber keerleb lumi valge,
Ma sihitult vaid suusatan
Läbi undova metsa süngi,
Edasi süü püüdma pean.

Kuis tundub väsimus ja raske,
Et ainult jalul püsida.

Süs nagu sirutaksid tornid kää,
Et mu väsind aju haarata.

Weel kaugel läbi lume-saju
Hiljumas sääl kodutulekesi näen.
Süs valdab jõutus, tundub vajun
Lumesse, kus pehme, jahe -

sinna jäään.

Adolf Kessler.

Tiidud paremusel.

Männisaku Heino on suurepraktikalt tagasi; on lõpetanud hästi kooli, samahästi ka praktika-aasta. Müüd tahab ta kodutalundis soovitatud uuendused läbi viia ja küla seltskonnaliiskski kaasa lüüa. Heinole teeb aga üks asi muret, see on rahapuudus. Tuleb kaunis rapilt läbi ajada, sest raha, mis talusaadustest saab, kulub peamiselt võla tasumiseks. On ju vana Tiidu aegset võlga talus, mille venelike tasumistähtpäevad liginevad.

Kuigi Tiit on talus uuendusi läbi viinud, pole need süsri olnud kuigi tasuvad. Soodest on ta küll kultiveerimise esimesel aastail häid saake saanud, kuid viimastel ajal jääb saak väheseks. Mananeb ju Tiit ja ühes sellega kaob ta rahkeldamis- ja töökimne. Isäranis möödunud suvel oli Tiidul mure, kuidas pidi saama küll töö tehtud võõra sulasega, sest ise ei saanud ta haiglase oleku tõttu igalpool kaasas olla. Müüd on see mure muutud, poeg on kodus, võib läbi ajada ka ilma sulaseta. Majapidamiseigi on usaldanud ta täielikult poja hoolde, ise vahest vaid põldudel ja soodel hulkrudes, tundes mõnu ja rõõmu edenevast talutööst. Teab ta ju küll, et Heino on tubli töömehes ja mõistab kohta korrastada. Need teadmised pärit tal mõned aastad tagasi, kui Heino koolivahereagadel kodus töötas. Müüd peab tal teadmisi rohkem olema, kuna ta neid põllutöökoolistki õppinud on.

Abilisiks Heinol välise tööde juures on öed. Ega poleks sulameigi ülekügne, kuid takistusena on ikka rahapuudus; tuleb ainult hädarajalisemate töötajatega läbi ajada. Koduse töö teeb ära Maret - Heino ema. Tä on oma taandist, Tiidust, veel palju käbedam; võib mõnikord töötada iseigi noore inimese eest.

Esimene uuendus, mida Heino tahab kodutalus läbi viia, on heinaseemnerasvatus. Senisteks rohumaaade segudeks on Tüdül olnud juhustlikud segud, mis pole nõuetarvid saake annud. Teisels tahab ta talu juurvilja kasvupinda suurendada. On ju enamgi Männisalu juurvilja kasvatatud, kuid võrdlemisi vähe. Need on kaks suuremat tööd, mida Heino tahab esimesel kodusolemise aastal arendama hakata; tuleb ju ette ka mõningaid väiksema tähtsusega korrastusi.

Ja vabal ajal tekivad mõtted Männisalu noore peremehe peas: "Kui ma mõned aastad heinaseemet kasvatatan, siis on on varsti soovitud tagajärjed käes, võin rohumaaadele otstarbekohase segu külwata ja sellest korralikku saaki loota, mille läbi lehmade pümatoodang tõuseb. Samuti juurvilja kasvatamisega saan pümatoodangut tõsta; nisugi võib kasvatada müügiks, kui ikka püsivad hinnad."

Külwiaeg on läbi. Heino on jätnud tüki põllu maast heinaseemne alla, sinu kasvatab ta mitmesugust seemet. Ka juurvilja kasvupinda on ta suurendanud. Kehvema heinaga kultuurmaile on teinud ta viikraa-segu, mida mõtleb heinaks teha, sest see osaltki mitmekesistaks talvist loomade sööta. Nisupindala jäi suurendamata, kuna puudus seeme. Läks ju raha muude ostude peale: tuli osta heinaseemet viiki ja kraa; ja karjagi on suurendanud ta ühe lehma võrra. Ostudeks raha ikka talust sai, sest meiereist püma eest maksti praegusel korral rahuldavat hinda. Enda peale ta palju ei kuluta, öed ka palju ei nõua, kuna nad teadvad talu tõelist olukorda. Sügisel ja talvel nad muidugi rohkem saavad kui saab põllusaaduseid müüa.

Ilul tegi Tüt küll etteheiteid, et nende heinasortidega nüpalju jännatakse, kuid väikis rohe, kui Heino oli

seletanud nende tarvilikkust. Oli temagi edasipüüdja olnud - teistest etletükki, mis siis ei või seda olla tema poeg Heino.

Sügis läheneb . . . Põldudel käib koristamistöö. Tänaõue soodsa aja tõttu on olnud saagid head. Männisalu põldudel on näha viljarõune, mida soodsa suve tõttu rohkem elmisist aastast. Võib olla, aitas siin osaltki kaasa kevadine põldude karekindel harimine ja nooreperemehe hool. Suve jooksul on ta päevad pea vanditult pühendanud majapidamisele. Töö on teda nii kaasa tõmmanud, et vaevalt maldas puhrepäevadel puhata, väljaarvat mõned pihad, kui käis lähemas alaris asju ajamas. Muide oli teda ikka näha, kord põldudel, kord rohumadal - käis ja raatas, missuguse tööga võib jälle eloleval nädalal peale hakata.

Tänaõue ilus päikesepaistene ilm, missugust sügisesel ajal harva juhtub, on Tüduki toast välja meelitanud. Täpselt, kapi najal teetudes, sammub ta õuest välja põllu poole, kus on töötamas lapsed juurvilja koristamisel. Ismalt hakkab silma tal heinaseemnepõld. Taim on hea, tähendab õnnestunud; tuleval aastal võib saaki loota. Juurvilja maale jõudes muheleb Piit juurvili on suur, missugust pole kasvanud Männisalus enam. Siin on kindlasti kaasaaidanud köplamine ja õigel ajal salpeetri annus. Piit küürutab, haarab ühel lehist ja rebib, kaalikas kerkib. Astub mõne sammu edasi, valib suurema kaalika - rebib ja rebib kuid see üles ei tule. Nähes oma jõuetust, loobub ta rebimast ja sammub töötajate juure. Suureks ikka tänaõue kaalikad kasvanud. Oli hea, et sai kevadel nii palju maha teha. Seisin alul tegemise vastu, nüüd endalgi hea meel. Heintaimed ka ilusad ja rogu talu

tänavused saagid suurenenud, nagu sinu õnneks,"
kõnetab Tüt poega.

"Hoi ma sin üks teinud, eks aasta tähenda ka" -
ütleb Heino, isa kütuse puhul pünlükku olukorda sattudes.

"Si see aasta üks loe kui peremees ise töö juures, siis
on tööle kohe hea edu" - lausub Tüt ja seab sammud
kodupoole.

Heino vaatab järel. Vanaks on isa jäänud, pikka-
mööda kepinajal veel koperdab edasi, aga muidki endine
sõnakehv, häätaktlik vanake ja täis tühimeelt isa vastu,
et ta töödega rahul oli olnud, alustab Heino poolili-
jäänud tööd.

Pikil sügisõhtuil meelestub Heinole, et ta pole sammun-
nud ettekirjutatud radu. Kodus on ta küll kohta kor-
rastanud, kuid unustusesse on jätanud seltskonnategemise.
Õigemini meelestus see tal ammugi, juba suvel, kui ta
puhkepäevadel põldudel kõndis, kuid siis oli ta niivõrt
töösse põimunud, et ei väinud seltskonnategemus üld-
se kõnealla tulla. Ka teised küla nooremad olid töö-
dega seotud. Nüüd, kus õhtud pikemad ja rohkem vaba
aega üle jääb, arvab ta selleni kohase aja olevat.

Noorte organiseerija ja seltskonnaelu edendaja oli
siiani olnud külakooliõpetaja, kuid vana mehe pole
jõudnud igat ala edendada. Ta õpetas küll laulu,
näidendit ja soovitas kogust raamatuidki lugeda,
kuid kaugemale ta pole läinud. Külanoorde hulgas
on turdmatud veel õperingid, refraatõhtud ja wale-
lusõhtud. Neid tahab Heino noorte hulgas läbi viia
ja osagi oma vaba aega selleni pühendada. Alul ta
hab ta, etta kutsuda õperingi.

Pühapäeva õhtul on kolimajras järjekordne laulu-
õper. Heino läheb koos õdedega, kes laulmas käivad,

koolimaja, et teistele teatada oma mõtteist. On neid, kes muigavad sellele, kuid enamjagu ühinevad, sest teadvad ju nad, et naabrikiilas töötab õpering juba teist aastat ja süü ainult sellepärast seda pole, et puudus alustaja - juht. Miks siis mitte nüüd peale hakata, kui Heino on valmis neile mõningaid näpu-näiteid andma ja kui osavõtjaid on küllalt.

Kokkutulemiseks määratakse üks lõopäeva õhtuist. Heinole paistab alul imeliinana, et "kampa" astub ka sarnaseid paesse, kes ennem üalgi pole tahtnud selliseist olengust kuulda. Täheendab, mõni endine "küla-kangelane" on hakanud viimasel ajal ka teisiti mõtlejaks. Võib olla mõni isegi hellitab lootust tulevikus kütsekooli sünduda - ja miks siis mitte sarnaseid mõtteid mõlgutada, kui koolist tulevad sellised tegevõimsad mehed, kui seda on Männisalu Heino.

On kevad. . . Heino võib tagasiwaadata oma aastasele tegevusele. Tä on edasipüüdja olnud, on ka edasi jõudnud. Võlad on jõudnud ta korraldada, osa ümber laenustada - pikarajaliselt, osa väljamaast. Nüüd pole siis kartu kaha kardu nagu tiit varem arvas. Sellest Tiit mõistab hinnata poega; püüdis ju temagi mitu korda võlgu ümberlaenustada, aga ei saanud, kuid nüüd poeg sai. Sügav tänutunne tekib tal poja vastu, et see võimaldab tal muretut äraelamist. Männisalul samuti on võitnud Heino küla-nooremate hulgas lugupidamist, nii et teda ka sõjal eeskujuks seatakse kodukorrasdamises, kui ka seltskonnalelu edendamises.

L. Pällenhoj.

Kodutalu.

Mul meelestub kodutalu,
kus elatud aastaid palju.
Müüd mõeldes teeb hingele valu,
et hindasin teda nii valjult

Süt lapsena wälja ma läksin
ja rändasin ilmas ringi,
kuid peagi seda ma nägin,
et rahuldust see ei toond mingit.
Oli oli wööril küll ilus,
pundust ei ualgi tunnud.
Peatasin linnas ja talus,
püüwust kusagil polnud.

Isatsus asus siis rinda,
sünnipaika ihkas mu meel
Murekoormat ei jõudnud kanda
ja kodusaol olingi teel
Müüd elan jällegi kodus,
tegutsemiswõime on hää.
Möödunud aeg, see kui kadus,
kuid kodust enam wälja ei läe.

L. Põhjala.

Kes on haritud inimene?

Wabanedes wõraste rahwaste mõjualt on meie rahwas teinud wõrdlemisi kürestki eelusamme oma kultuurilises arengus. Kas ei olnud veel hiljuti puratud eestlasel hariduse saamine? Kas ei olnud hiljuti veel see aeg, kus pandi rõhku ainult inimese sünnipära peale? Kuidas ometi oleme jõudnud nii kaugelt, et kellelgi pole puratud enam hariduse omandamine; oleme jõudnud niikaugelt, et inimest ei hinnata enam tema päritolu järel, waid et peetakse silmas inimese hariduslikku arenemist. Igal kevadel lõpetawad mitmed tuhanded noored keskkooli ka ülikooli haridusega isikuid ei ole enam wähe. Hädaldatakse isegi, et meil olerat haritlaste ülepoodentsioon, neile ei jatkawat enam tööd. Siin peame ära küsima, kas siis tõesti on lugu nii? Kas siis tõesti meil on juba liiga palju haritlasi, ja meil ei ole neile tööd anda? Tekib küsimus, kes on siis haritud, ja kas võib neid kõiki pidada harituiks, kes on lõpetanud mõne kõrgema õppeasutuse?

Meil on see harilikult wärs, et koolitatud inime segatakse ära haritud inimesega. Ometi on seal märgataw wähe. Kei tee veel koolitamine üksi inimest harituks ainult soodustab seda. Koolitamine nagu annab eluwõitluses kätte paremad sõjariistad. On ju paljugi n. w. kuuwateadmistega inimesi, kes ainult seda peawad töeks ja oma elusihiks, mis teised arwawad, ja kes ise ei suuda midagi otsustada. Nad wõiwad küll teada peast kõinsugu keerulisi walemeid, kuid ometigi ei wõi me niisuguseid isikuid veel harituks pidada.

harituse nimetada.

Haritud inimene peab hoolitsema ka oma kehalise tervise eest sest ainult terves kehas asub terve vaim. Ainult tugev ja terve inimene suudab täita oma kohustusi korralikult, ta suudab vastu panna kõigile eluraskustele ja võib vabalt areneda. Viimasel ajal on hakatud rõhku panema kehalise tervise eest hoolitsemisele spordi näol ja see on üldist tunnustamist leidnud. Sellepärast peaks iga haritud inimene harrastama ka teataval määral sporti.

On tekkinud voolud, mis süvendavad noortes ilma-vaadet, mis kisub hinged lahti maast, et kanda neid linna, selle kiirgava elu keerisesse. Haritud inimene ei pea aga pidama füüsilist tööd häbiasjaks. Kui meil mõni keskkooli lõpetamise järel veel isatallu tagasi tuleb, siis sosistatakse harilikult: "No mis ta on oma koolitamisest saanud?" See on aga päris vale arvamine. "Põllumees põline rikas," see on põlvest põlve ulatanud vanarahva tarkus ja sellepärast elagem kui vanad roomlased: värgalt vaentase vastu ja saha tagant senatisse! Ainult rahvas, kes juurtega on maapöues kinni, on tugev ja terve.

Aeg liigub kiirelt. Alatasa toob ta esile uusi mõisteid ning nõudeid. Ka maatöös. See pole enam halvakspeetud ning mahajäänud ala, millega igaüks arvati valmis saama. Meisaegne moodne põllumajandus on teaduse ja tehnika saavutus. Tä nõuab selget pead ja vilunud kätt. Meie põllumajandus on sunnitud võistlema kõrge põllukultuuriga rahvastega. Sellepärast noored, teadkem, et meilt nõuab aeg märksa rõhkem kui isadelt. Meil on es kiirelt ruttav elu. Kui me noorelt elule

kõikalt ei varmusca, siis summe samasse. ...
kui praegused wanad: jääme ruttawast elust maha.
Wanadel oli omal ajal raske end varustada uue-
mate oskustega: kõnedel ja kursustel tuli terases
haawal teadmiste tagawana täiendada. Noorte
seisukord tänapäeval on aga hoopis õnnelikum. Me
wõime rakendada oma koolis kogutud teadmised
maa külge, täiendada neid igal ajal. Põlluma-
jandusliikide õpeasutuste wõrk on üle maa ja
nende ukssed on awatud kõigile. Õppimine reis on
hõlbustatud wimase võimaluseni: kulud kannab
osukond ja riik. Sellepärast kõik noored põllu-
ja kodumajandus koolesse! See olgu üks tänapäeva
õigemais häädsõnust.

Nüü siis on meie "haritud" inimeste hulgas palju
ainult koolitatud inimesi, kes muidugi füüsilise töö
peale enam mõteldagi ei taha ja kes ise hädal-
davad, et haridus ei taitwat neid, neil polewat har-
idusest mingit kasu! Sellepärast on enslik nuri-
secta meil haritud inimeste rohkuse üle, küll aga
koolitute rohkuse üle.

Inimene, kes on enamwähem arenenud nüü tead-
likust kui ka kaswatuslikust küljest, ei wõi jääda
puhkama oma loorberitele, waid haritud inimene
peab ikka enniast täiendama ja ajaga sammud
pidama, sest inimsugu täieneb kultuuriliselt wa-
hetpidamata.

K. Priskal.

Billy ajab püüütü

Kõrgelt austatud ja madalalt luguspeetud, kallid sõbrad ja armsad kaasvõitlejad. Ega Te pahaks pane, et natuke informeerin, kalkuleerin, riskerin, insjueerin, j. n. e. sest tõest, tõest mina ütlen Teile, et haritud inimene peab tseitungi lugema, sus on ta kulduur inimene.

Ega mul suurt kirjutada ole, hakkam siis endast rohe peale, et ega ma sündides ka palju suurem ei olnud, kui praegu. Pastööri herra, kes mind ristis, pani mulle nimeks Pili. Kui ma suureks kasvasin, panin kõva tähe asemele suure tüma tähe, nu et jäingi Billiks, ka nagu saksa moodi. Alkooli olen kaks korda jäänud, üks kord wene, teine kord eesti ajal. Ülikooli korstnaid olen ka korra pühkimas käinud.

Ne mis ma oma asju nüüd nii laialt seletan ja tilgun, just kui waim, kes mööda Arkna mõisa "äärkri" tube kolab, kirjud sukad jalas. Keegi juh-tund nägema, no aetud ka taga, kadunud ühte tuppä nr 4-dasse. Aga mine sa wõta kinni, waim on waim. Waat jah, ma pidin ikka informeerima, ega kipub kõrwale.

Naadane, sääl tuba nr 2 on, kaks saksa, et kas wõi kanda kohe üks neist pikem, wanahärra, no sellega ei ole kõik korras. Tõest pole muud näha, kui paljas pealagi juustega, tahab teine wist abiellu sadamasse tüürida, aga ta laewa weerärk olerat rikis, sellepärast kohe ei saa. Kauge masinist - olla juba wüs aastat töötanud wõimasina peal. Tal kodus on üks kaeu, üheksa jalga sügaw, kümme

alga wett sees läbi ja ole muud kui lõõ ago
rang weehunnikusse ja ongi käes, pole wõnamist! Ega
miski "Teine herra" paks, paks, peenike fjab kas...
gesti naise taga tagajärjed "umbes" samad nagu jook-
sers bulldog jänesega wõidu. Tähtsib moodsaid tantse,
tallab konnasilmi ja astub teiste jalgel, ise juba
"täis" mees. Peab wahest ka prokurööri ametit.

Lähem kohe ~~siis~~ tuppä, kus asuwad kolmel
wana ~~salatid~~, noo need on alles mehed. Üks on si-
ides teeninud, nüüd muud kui signaliseerib õhtuti.
kuula aga kõwa matemaatik, üks kord üks on küm-
nest saadik peas ja silgusoolwee keemilise kooseisu
ütleb naksu pealt. Teine noorsand, noo seda pest
ütleva, et suurem pessimist, keda eales nahanud.
Kõwa spordi mees jooksus ja... tütarlaste suhtes
kirjutab kallites ümbriskudes ja iga kahe sõna
tagant kolm sõna armastust, seltskonnatööst suurt
ei hooli. Noo, see kolmas on päris karmantsikas
Tõpse ennast igale poole, küll teiste armuasjade wähe-
le ja... ja... jne. on teine toitlustajana näo lai-
aks ajanud. Kõwa muusikamees, ütleb paragu peati
ära kumb seõgikella, kumb korrapidaja kella,
hädle. Suure trummi ja löötsa "wahet ka tunneb
noo, mida sa hing weel tahad. Ratsalappidega
püksid jalas ta oli kuu peal ratsawäes teenimas.
Kinnitegeliste kalduwustega, kostab rahasid ja
tarab siigu ettekawatsetult.

Nüüd leiame noormehe, kes pärit idapiiri lä-
hedalt ja elukutselt merimees, igast pisiasjast hu-
witatud. Leidub seal ka üks mees, elukutselt Sarsa
Hillemi saapapuhastaja. Leiame eest ka mehe, kes
nimetab end Heroks meie väikeses bestis, sealit Udris
pealt kandist.

Täba nr. 5-das lõrkab silma üks rahamees, kes
naha põlgab ja sellepärast ka teda pillab. Üks

teine noorisand on sääl, kes alati anna taga
passib, mängib viiulit, et' kohe kar' rüi nuta. Lõpe-
tanud ühe kuuga keskkooli. Samas k'htate ka
vanahännat, kellele kaarditank "it'is": Kui Teie veel
kakskümmend aastat elate siis Teil põlvad enne
maha puuduvad, kui pärisjor' ja kakaomägi
kasvab juba nüüd seljas.

Tuba nr. 6. Ei tule kõne alla peale ühe nalja-
mehe, kes viskab "villast ja linast". Omapärane oma-
dus on tal - oskab Enese taha ära kaduda.

Avame toaukse, millel ilutseb nr. 7. Elavad nagu
turteltuid. Teine neist viskab "tublisti silma nais-
ses esindajale, kuid viimasel ajal on jäänud ta-
gasihoidlikumaks eks ta mõista, et to "armastus"
"mõjub kurnavalt". Teine saks on nüisugune nal-
jamees, et kirjutab kõik sammud, tantsu sammud
ja muidu "sammud üles, mine sa tea seda asja,
kai kai eluag ja pärast ei oska tagasi minna"
"rottebe brosi" süs. Järgmises toas on härra "monokliga"
riikas mees, kodus neli tünnu palgi metsa "kõik noo-
red latid ja rehavarred peal". On ka jämedamaid,
toll kõrge ja toober jäme. Peas vahest pügadega ka
sehvti nii. Sääl toas on ka üks venelasest moo-
di mees, näägitakse, et olla puxi lauta magama
jäänud, kas tööle vastab ei tea. Üks mees samast
toast saatnud kord "Kunda missile" pildi see üle-
netu tütarlaps aga unustanud pildi vallatuse tuki-
nas sinna majasse. no sinna - oo.

Nüüd hakkab tulema mehi, küll sportlasi, ajalehe-
reegreid ja muusika stuudio orkestrante. Kõik nad
on töötanud täie innuga, kuid seni on ainult esi-
mene näidanud oma töö tulemusi. Kuid lubatud
ajakirjast "Püüest" pole viimase kuue kuu jooksul mi-
dagi kuulda olnud ei tea kas ikka ilmub vau? Peab
koolis olles komblusvalve ametist lugu ja võtab "desree-

diga" kodaniku õigused ära. Pean ütleva, ka kolmas saks pole on al alal kuigi palju täienenud, raisatud aja peale vaatamata.

No, nüüd satume kangete meestega kokku. Seal on niusugune mees, kes kannab lõhkeaineid kaasas, et ära mine ligigi, kange lõhkuja mees, kõik kõvad pidurid ja viletsad veewärgid saavad tunda ta hävitavat kätt. Tä keskmise kehaga teeb sealjuures imelikke vigureid: nagu vana traktor wändaga. Tä on kombens hobuseid sööta säältpoolt, kus asub saba, kasutavad toitu paremini ära - mine tea. Käib mööda küla ringi ja tahab poolt siga osta, kohe kasvand poolsiga.

Jä, terehommikut, vaat jälle samm edasi. Leian eest kuulsa muusikamehe, väli virtuoosi, pikavõitu härra, annab aina otsa waadata. Käinud linnakoolis, muusikalise hariduse omanud iseõppimise instituudis, mis asutatud koduõppimise konservatooriumi juurde. Teiselt näen meest, kes tuletab meelde järwe äärsed kodanikke. Blunkutselt metsaraht. Peale nimetatute asub sääl mees, kelle vialaks on nähtavasti tants. Wanasti kutsutud "Maaliks", kuid ega nimi meest ei riku.

Ma palun wabandust, et jätsin mõne wigurimehe wahela, vaat sealt 11-dast toast. Teine saks neist kolmest on suur mees, mitte kasvult, aga muudu kohe. Tä on studeriwate õpilaste president, lauawanem ja kahekordne esimees. Iga päew kõwa kaelas, et ole weel nähendki nüüsikest urat. Kolmas on vana sõjamees, käinud Mukdeni lahingus, esiteks laadind ja lasknud, pärast polnud aega laadida, muudkui lasknud - jalga.

Tuba m. 8 härrased jäid ka kuidagi silmapaari wahela. Sääl on vana kooperatiivi ärijuht, kel rahadega kuidagi ei wedanud. No pole midagi tetta, eks riha ole inimese hukatus. Üks noorherra, kangesti õrnatundeline,

punastab vahetewahel ja . . . armastab wist kedagi
salaja. Kolmas härra kohe täitsa wunts ongi, erra kohe
ja semlääk.

Ma ei tea, kuidas see on juhtunud, et sikkude hulka
ka üks tallene ära on kadunud. Kuid ka see äraeksi-
nud tallene on oma eluga rahul, nagu kass kõwa kondi
kallal.

Loodan, et mu kirjutist lugedes magama jääte, sest
selles peitubki mu jutustuse siht.

Austusega Billy

Kroonikat.

Arkna laewastiku manööwrid.

Haokubu saar. 25. 04. 34. Täna nähti Haokubu saare
rajoonis sõjalaewu, missugused kuulusid Arkna sõjalaewas-
tiku koossisu. Nähtawasti peab Arkna merewägi oma ke-
wad manööwrit. Laewastiku kuulusid 1 lennuri emalaew,
1 torpeedo paat ja kaks lahingristlejat, kaks wümast on
äsjä wettelastud uued laewad. Kell 14.30 kadusid lae-
wad silmapüritilt. Nagu tähele pandi, jäädwustati laewas-
tiku tegevus filmilindile.

Mus lüniaurik Arkna - Haokubu saare "wahel.

Arknal 25. 04. 34. Täna kell 14.00 lasti suure pidulikkus-
sega ookeaniaurik "Must wüer" wälte. Laew on ehitatud
Pietro tehases, tehnika wümasse sõna järel, kandejõud
40000 br. neg. tonni suur. Esimesel proowisõidul saawutas
laew 45 sõlmelise kiiruse, masinad töötasid laitmatult
s.t. laew rahuldab kõigiti temale pandud nõuded.
Hinukeseks weans oli prundi puudus põhjas, kust wett
wälja lasta. Laew hakkab ühendust pidama Arkna
ja Haokubu saare wahel.

Majandustegelaste konverents Arkanal

Täna peeti Arkanal mõisas majandustegelaste konverentsi; kus mõtteid vahetati peamiselt talude korrastamis alal. Kõrgsõber kestis hilisööni. Tähtsamaid resolutsioone vastu ei võetud.

Heeringa püük alanud.

Heeringapüügi hooaeg on alanud. Emalaew "Roheline wõõr" käib igapäew järjekorralistel püügiretketel. Kala-saak olewat kaunis rahuldav.

Sponditeated.

Billy Foxs purustas enda rekordi, kattes 2000 meetrit 1 tunniga, eelmise $\frac{3}{4}$ tunni asemel. Billy on lühikese ajaga häid tagajärke saavutanud ja võib loota, et temast parem jooksuportlane saab - aeglases jooksus.

* * *

*

Tahaksin kõrgele lennata,
kuid selleks peavad tüwad mul olema
et tübu endale saavuta,
pean palju - väga palju veel õppima.

Püüdja.

Keeleline korrektuur: õpet. hra O. Paawel.

Põimetus: õpil. E. Priskal

H. Kübarsopp

H. Freilmann